2.5 Frekvence vyjížďky, denní vyjížďka podle času stráveného na cestě

Údaje o frekvenci vyjížďky a použitém dopravním prostředku byly zpracovány pouze za dojížďku v rámci České republiky, tedy bez zahrnutí vyjížďky do zahraničí.

Z celkového počtu 278 314 osob, které vyjížděly v roce 2001 z obcí kraje za prací do jiných obcí České republiky vyjíždělo 86,4 % **denně**, 2,6 % **týdně**, 0,5 % 1-2x **měsíčně** a 9,7 % mělo jinou frekvenci vyjížďky.

Rozložení frekvence vyjížďky se příliš neliší ani mezi jednotlivými okresy kraje. Denní frekvence vyjížďky je ve všech okresech převažující a její podíl na celkovém počtu vyjíždějících z obce se pohybuje v rozsahu od 81,9 % v okrese Kutná Hora do 89,7 % v okrese Mladá Boleslav.

Struktura vyjíždějících mužů a žen za prací mimo obec podle frekvence dojížďky

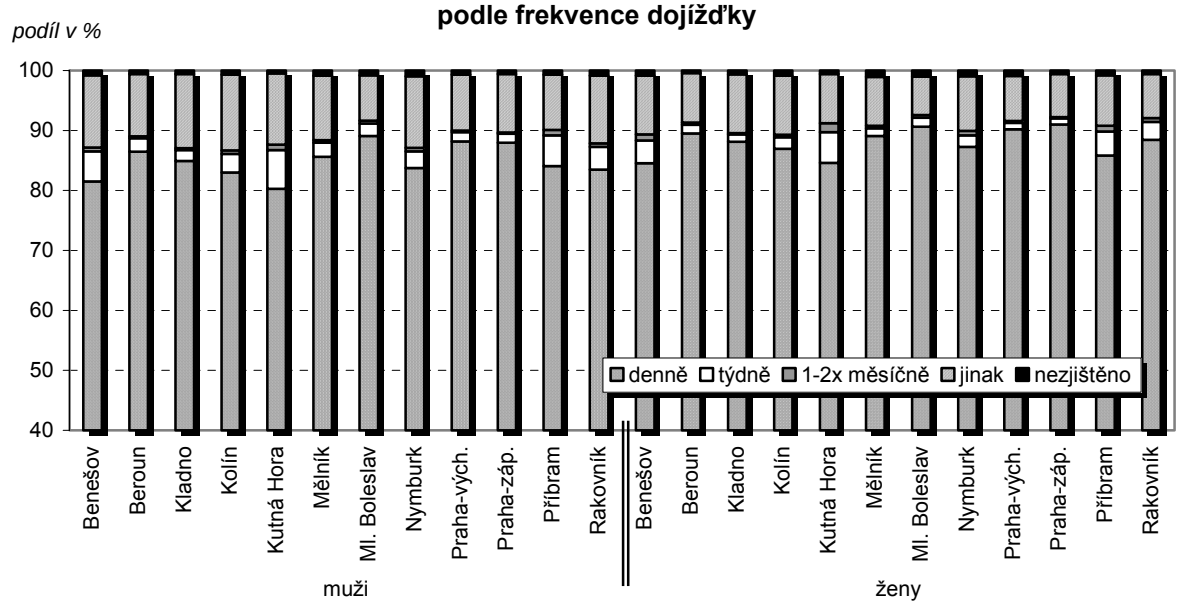

Tab. 2.12 Denní vyjížďka za prací podle času stráveného na cestě v letech 1991 a 2001

Kraj, okres	1991					2001					
	denně vyjíždí za prací z obce bydliště	struktura (v %) podle času stráveného na cestě				denně vyjíždí za prací z obce bydliště	struktura (v %) podle času stráveného na cestě				průměrný čas strávený na cestě (v min.)
		do 14 minut	15 - 29 minut	30 - 59 minut	60 min. a více		do 14 minut	15 - 29 minut	30 - 59 minut	60 min. a více	
Kraj celkem	**254 472**	**5,8**	**19,5**	**47,9**	**26,7**	**240 805**	**15,2**	**32,0**	**36,7**	**15,2**	**38,1**
Benešov	17 348	6,7	20,1	50,2	23,1	18 383	16,9	33,1	33,6	16,1	37,6
Beroun	22 018	5,2	22,6	48,6	23,6	19 289	18,4	34,3	33,9	13,1	35,6
Kladno	32 777	4,8	17,0	50,0	28,2	31 047	12,2	30,4	40,4	16,8	40,3
Kolín	19 587	6,0	18,9	46,2	29,0	19 670	14,6	30,1	33,2	21,7	41,4
Kutná Hora	14 418	8,1	22,1	50,0	19,8	12 544	18,5	38,5	31,2	11,6	34,0
Mělník	21 033	6,2	20,4	48,2	25,2	19 187	14,5	32,7	37,8	14,6	38,0
Mladá Boleslav	21 004	6,6	23,3	49,8	20,3	23 973	16,1	41,8	36,3	5,5	31,7
Nymburk	20 190	6,2	19,5	47,5	26,8	18 149	15,5	31,5	26,7	18,2	38,9
Praha - východ	27 782	4,6	18,1	42,7	34,6	24 400	13,7	24,7	43,6	17,6	41,3
Praha - západ	25 720	3,9	14,0	46,0	36,2	23 582	11,1	22,1	48,4	18,1	43,1
Příbram	21 200	7,3	21,2	48,9	22,5	19 868	18,4	35,3	31,4	14,5	35,9
Rakovník	11 395	7,2	20,9	49,3	22,6	10 713	17,9	37,2	33,1	11,7	34,6

Podíl denní vyjížďky na celkovém počtu vyjíždějících je u žen o 3,2 procentního bodu vyšší než u mužů. Nejvyšší podíl denní vyjížďky u mužů měl v roce 2001 okres Mladá Boleslav (89,1 %), u žen měl nejvyšší podíl denně vyjíždějících okres Praha – západ (91,0 %). Podrobnější údaje o struktuře frekvence vyjížďky a dojížďky jsou uvedeny v přílohových tabulkách A5 a A6.

Zpracování údajů o struktuře denní vyjížďky za prací podle času stráveného na cestě bylo v roce 2001 podrobnější než při předchozím sčítání v roce 1991, kdy byly publikovány pouze údaje o struktuře všech vyjíždějících. Za rok 2001 jsou na textových tabulkách 2.12 - 2.16, 2.19 a přílohové tabulce A11 údaje o denně vyjíždějících mimo obec i údaje o vyjížďce za prací v rámci obce a na přílohové tabulce B6 údaje o dojížďce za prací do vybraných měst podle času denní dojížďky.

V porovnání s rokem 1991 se zvýšily podíly vyjížďky za prací do 14 minut a 15 - 29 minut času stráveného na cestě. Podíl vyjížďky do 14 minut se proti roku 1991 zvýšil o 9,4 procentního bodu, podíl vyjíždějících, kteří na cestě strávili 15 – 29 minut vzrostl o více než 12 procentních bodů. Naproti tomu v roce 2001 výrazně poklesly podíly vyjížďky s delším časem stráveným na cestě. Celkově za kraj, ale i u jednotlivých okresů, došlo k poklesu průměrného času stráveného na cestě proti roku 1991 za kraj úhrnem o 11 minut a u jednotlivých okresů v rozpětí 10-13 minut. Ve snížení průměrného času stráveného na cestě se promítlo především vyšší využívání cest za prací osobním automobilem a zčásti i zkrácení doby jízdy ve veřejné železniční i silniční dopravě.

Denně vyjíždějící za prací mimo obec podle doby strávené na cestě

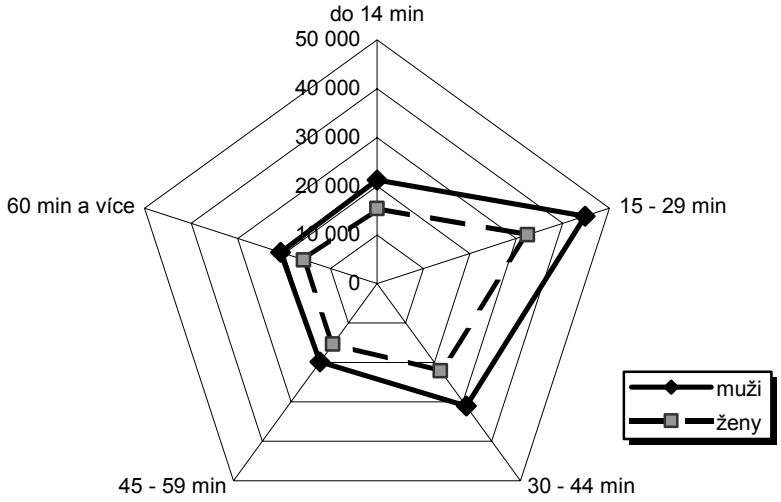

Struktura vyjížďky za prací z obcí kraje podle času stráveného na cestě se nijak výrazněji neliší. Pokud jde o **průměrný čas strávený na cestě**, tak muži v úhrnu za kraj strávili na cestě za prací v průměru 37,9 minuty a ženy 38,3 minuty. Nevýznamné rozdíly maximálně do tří minut jsou u průměrného času stráveného na cestě i u mužů a žen v jednotlivých okresech kraje.

Následující graf ukazuje poměrně výrazné změny ve struktuře vyjížďky podle času stráveného na cestě u vyjížďky uvnitř okresů a u vyjížďky do jiných okresů v České republice.

Struktura vyjíždějících za prací v letech 1991 a 2001 podle času stráveného vyjížďkou

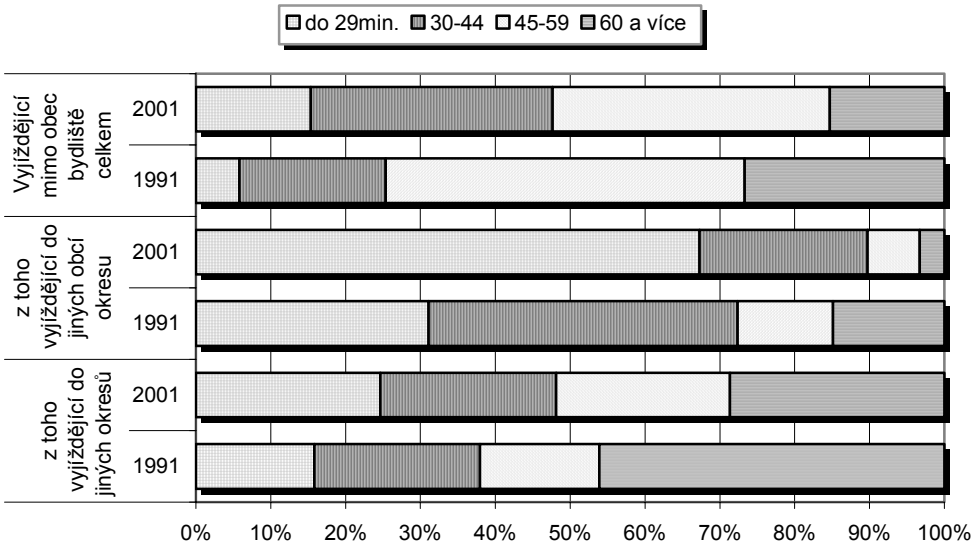

U vyjížďky uvnitř okresů vzrostl podíl vyjíždějících, kteří byli na cestě do 29 minut z 31,1 % v roce 1991 na 67,3 % v roce 2001, což představuje přírůstek o více než 36 procentních bodů. V ostatních intervalech času stráveného na cestě se u této prostorové formy vyjížďky projevil v letech 1991 až 2001pokles.

U vyjížďky z obcí mimo okres došlo k většímu poklesu mezi roky 1991 a 2001 u vyjíždějících osob, které strávily na cestě více než hodinu. Podíl tohoto časového intervalu vyjížďky činil v roce 2001 celkem 28,7 % z celkové počtu osob vyjíždějících mimo okres a byl proti roku 1991 o 17,5 procentního bodu nižší.

Tab. 2.13 Denní vyjížďka za prací podle času stráveného na cestě podle velikostních skupin obcí

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel								
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 1 999	2 000 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Denně vyjíždějící za prací z obce bydliště	**240 805**	**11 276**	**41 638**	**49 814**	**34 656**	**35 337**	**18 135**	**29 378**	**10 398**	**10 173**
z toho s dobou cesty (v %):										
do 14 minut	22,3	28,4	27,1	25,3	23,9	20,0	18,4	15,3	20,4	11,7
15 - 29 minut	28,3	29,4	28,9	29,1	28,8	28,5	28,7	26,2	26,8	25,1
30 - 44 minut	19,8	17,7	17,0	18,4	19,5	21,8	21,8	23,5	16,6	24,7
45 - 59 minut	14,3	9,6	10,8	11,9	13,3	15,6	16,8	19,3	16,3	23,1
60 minut a více	8,6	5,2	6,3	7,0	7,5	9,1	10,1	11,9	15,1	13,3
Průměrný čas strávený na cestě v minutách	32,5	27,5	28,8	30,0	31,1	33,7	34,9	37,5	37,0	40,1

Na čas strávený na cestě má u denní vyjížďky z obcí vliv i velikost obce. Z tabulky je zřejmé, že s rostoucí velikostí obce se plynule zvyšuje i průměrná doba strávená na cestě. Rozpětí mezi průměrným časem stráveným na cestě u vyjížďky z obcí do 199 obyvatel a obcí s 50 000 a více obyvateli je téměř 13 minut.

Tendence narůstání průměrného času stráveného na cestě s velikostí obcí se projevila shodně jak u mužů tak i u žen s tím, že průměrný čas strávený na cestě vyjíždějícími ženami za prací je u jednotlivých velikostních skupin obcí o 11 – 13 minut vyšší než u mužů.

Uvnitř obcí Středočeského kraje dojíždělo za prací v roce 2001 celkem 181 038 osob. Nejvíce z nich (57,0 % z celkového počtu) strávilo bylo na cestě za prací nejvýše 14 minut. Téměř 32 procent dojíždějících osob za prací uvnitř obcí bylo na cestě 15 – 29 minut a 8,8 procenta z celkového počtu dojíždějících osob strávilo na

cestě za prací 30 – 59 minut. Déle než jednu hodinu cestovalo za prací uvnitř obcí pouze 0,5 % z celkového počtu osob dojíždějících za prací.

Tab. 2.14 Vnitroobecní dojížďka za prací podle pohlaví a času stráveného na cestě

		Dojíždějící za prací celkem	z toho čas dojížďky (v minutách)						Průměrný čas strávený na cestě (v min.)
			do 14	15 - 29	30 - 44	45 - 59	60 - 89	90 a více	
Dojíždějící v obci celkem	**počet**	**181 038**	**103 126**	**59 254**	**13 927**	**2 063**	**565**	**398**	**15,7**
	v %	**100,0**	**57,0**	**32,7**	**7,7**	**1,1**	**0,3**	**0,2**	**x**
v tom:									
muži	počet	86 151	47 616	27 947	7 517	1 344	436	335	16,5
	v %	100,0	55,3	32,4	8,7	1,6	0,5	0,4	x
ženy	počet	94 887	55 510	31 307	6 410	719	129	63	15,0
	v %	100,0	58,5	33,0	6,8	0,8	0,1	0,1	x

Obyvatelé vyjíždějící za prací uvnitř obcí strávili cestou do práce v průměru necelých 16 minut, což je zhruba poloviční doba oproti vyjížďce za prací do ostatních okresů.

Pokud jde o rozdíly času stráveného na cestě mezi muži a ženami, ukazuje předchozí tabulka, že ženy cestovaly za prací v průměru nepatrně menší dobu, než muži a zastoupení kratších časových intervalů (do 14 minut a 15 – 29 minut) bylo u žen mírně vyšší než u mužů.

Zastoupení delších časových intervalů času stráveného na cestě je u žen podstatně nižší než u mužů. V rámci kraje dojíždí za prací v obci déle než 45 minut více než dvojnásobný počet mužů než žen, u dojížďky delší než jednu hodinu je počet dojíždějících mužů dokonce čtyřnásobně vyšší než počet žen.

Následující graf ukazuje porovnání času stráveného na cestě při dojížďce do zaměstnání u jednotlivých prostorových typů dojížďky.

Denně dojíždějící do zaměstnání podle času stráveného na cestě

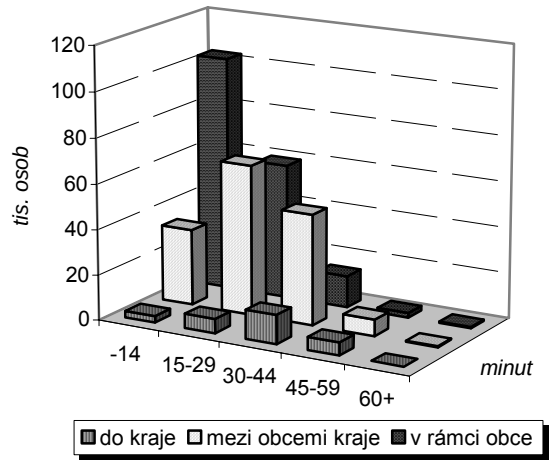

U dojížďky za prací uvnitř obce stráví téměř 58 % z celkového počtu dojíždějících na cestě do práce nejvýš 14 minut, naopak déle než tři čtvrti hodiny dojíždí do práce uvnitř obce jen 1,5 % z celkového počtu dojíždějících.

U dojížďky mezi obcemi kraje má nejvyšší zastoupení času stráveného na cestě interval 15 – 29 minut. Tuto dobu stráví na cestě za prací více než 42 % z celkového počtu dojíždějících. Déle než 45 minut trvá cesta pěti procentům dojíždějících.

Nejvyšší zastoupení u dojížďky do kraje má časový interval 30 – 44 minut. Tento čas stráví na cestě do zaměstnání v této prostorové kategorii dojížďky více než 46 % z celkového počtu dojíždějících. Více než tři čtvrtě hodiny potřebuje na cestu do práce už téměř 21 % z celkového počtu dojíždějících.

Tab. 2.15 Vnitroobecní dojížďka za prací podle času stráveného na cestě ve vybraných městech

	Dojížďka v obci	Podíl podle času stráveného na cestě (v %)						Průměrný čas strávený na cestě (v min.)
		do 14 minut	15 - 29 minut	30 - 44 minut	45 - 59 minut	60 - 89 minut	90 minut a více	
Benešov	4 989	54,8	36,4	6,4	0,9	0,4	0,4	16
Vlašim	3 164	48,5	40,2	8,9	1,0	0,3	0,3	17
Votice	920	72,7	20,8	4,3	0,8	0,1	0,5	13
Beroun	3 670	52,6	36,3	8,3	1,0	0,5	0,2	17
Hořovice	1 569	59,7	30,8	8,1	0,4	0,5	0,0	15
Kladno	16 314	35,2	44,7	15,5	3,1	0,5	0,4	21
Slaný	3 529	51,0	36,9	9,5	1,2	0,4	0,2	17
Kolín	9 389	43,1	44,2	10,2	1,1	0,3	0,3	18
Český Brod	1 081	67,4	26,5	3,7	1,0	0,6	0,1	14
Kutná Hora	6 318	44,9	40,2	11,9	1,6	0,3	0,2	18
Čáslav	2 191	57,7	34,9	5,6	0,5	0,0	0,1	15
Mělník	5 021	53,8	35,9	7,3	1,4	0,5	0,1	16
Kralupy nad Vltavou	4 759	49,7	39,1	9,0	1,1	0,3	0,3	17
Neratovice	3 856	49,9	39,6	8,0	1,1	0,2	0,1	17
Mladá Boleslav	17 815	29,8	51,5	15,9	1,8	0,3	0,1	21
Mnichovo Hradiště	1 665	71,4	24,4	2,8	0,5	0,1	0,1	12
Nymburk	3 770	59,6	34,0	4,4	0,5	0,1	0,2	14
Lysá nad Labem	1 164	69,0	25,9	3,0	0,4	0,1	0,1	13
Poděbrady	2 976	68,4	26,9	2,7	0,4	0,2	0,1	13
Brandýs n.L.-St.Boleslav	3 310	51,9	35,7	9,5	1,3	0,3	0,2	17
Říčany	1 676	53,5	34,4	9,1	1,3	0,2	0,1	16
Černošice	271	72,3	22,1	4,8	0,0	0,0	0,0	12
Příbram	10 654	42,7	43,2	10,6	1,5	0,7	0,4	19
Dobříš	1 522	64,2	29,1	4,3	1,0	0,4	0,2	14
Sedlčany	1 972	66,9	27,4	3,8	0,5	0,1	0,4	13
Rakovník	5 523	52,1	37,7	8,0	1,0	0,4	0,2	16

V tabulce 2.15 na předchozí straně jsou uvedeny údaje ukazující rozdíly v čase stráveném dojížďkou za prací uvnitř vybraných měst Středočeského kraje. Tyto rozdíly jsou závislé zejména na velikosti obce, významnou roli hraje i vzdálenost jednotlivých částí od vnitřní městské zástavby a také územní rozložení obytné zástavby a zástavby plnící výrobní a obslužné funkce.

V průměru nejdelší čas, shodně 21 minut, stráví na cestě do zaměstnání obyvatelé Kladna a Mladé Boleslavi, tedy dvou největších měst ve Středočeském kraji. Naopak nejméně v kraji, pouze 12 minut, stačí na cestu do práce občanům v Černošicích a Mnichově Hradišti.